

Program för seniorrespekt och seniorers likaberättigande – lokalt

Sätt stopp för ålderism – fördomar, dåliga attityder och diskriminering av äldre

Skriften är ett utdrag ur SPF Seniorernas program för seniorrespekt och seniorers likaberättigande som kongressen beslutade den 13–15 juni 2017.

Här sammanfattas förbundets förslag och krav på åtgärder för att förebygga och motverka fördomar, dåliga attityder och diskriminering av seniorer på lokal nivå. Kraven riktas till kommuner, landsting och regioner, där vi också utkräver ansvar.

Demokrati, representation och inflytande

Seniorer besitter en unik erfarenhet och kunskap, och bidrar därför med ett nödvändigt perspektiv till folkvalda och andra beslutande församlingar. Äldre förtroendevalda tillför dessutom kontinuitet och stabilitet till beslutande grupper.

SPF Seniorerna kräver av partierna

- Säkerställ att valsedlarna till folkvalda församlingar speglar befolkningens ålderssammansättning – en femtedel av de valbara kandidaterna ska vara 65 år eller äldre.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Öka antalet tillgängliga mötesplatser och möteslokaler.
- Verka för att fler seniorer ska vilja ta förtroendeuppdrag och kandidera till tyngre uppdrag.
- Besluta reglementen för pensionärs- och seniorråd i fullmäktige.

Seniordiskriminering

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Informera, utbilda och förebygg så att ingen diskriminering mot äldre förekommer i verksamheterna.

Omotiverade åldersgränser

I dag lever vi längre och är generellt sett friskare längre. Vid sidan av de mänskliga vinsterna finns därför även samhällsekonomiska vinster i att åtgärda diagnoser som man tidigare avstod från på grund av för kort beräknad återstående livslängd.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Erbjud seniorer avgiftsfri vaccination mot influensa, lunginflammation och bältros, i avvaktan på ett nationellt program.

Forskning

Det är angeläget att forskningsfinansiärer prioriterar äldreforskning och att lyckade forskningssatsningar kan fortsätta att utvecklas.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Använd den allra senaste forskningens resultat i verksamheterna.

Läkemedelsbehandling

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Öka kunskapen om äldres läkemedelsbehandling i alla personalkategorier som kommer i kontakt med äldre.
- Säkerställ att vård- och omsorgsgivare lever upp till kraven om regelbundna läkemedelsgenomgångar.

Attityder

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Så inleds FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. Ett samhälle blir dessutom starkt och stabilt då dess invånare åtnjuter samma rättigheter och alla behandlas med respekt. Detta ligger även i det offentliga intresse.

Det allmänna bör därför sträva efter att bekämpa negativa attityder, gentemot bland andra seniorer. En förutsättning för detta är att kunskapen om fördomar, dåliga attityder och diskriminering av seniorer ökar i samhället.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Se seniorer som en personell resurs vid bemanning av skolor, socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Tandvårdsstödet

Insatser krävs för att öka kännedomen och kunskapen om stöden hos både patienter och vårdgivare. I ett längre perspektiv behövs mer långtgående åtgärder. Kunskapen om äldres munhälsa och behov av tandvård brister i tandvården, äldreomsorgen samt hälso- och sjukvården. Tänderna är en del av kroppen och bör därför betraktas därefter.

I dag finns högkostnadsskydd för läkemedel och för hälso- och sjukvården. I likhet därmed bör högkostnadsskydd finnas även för tandvård.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Öka kunskapen och kännedomen om tandvårdsstöden.
- Utveckla samarbetet mellan olika berörda parter på regional nivå.

Kroppslig och mental integritet

Olika professioner bör förändra sina arbetssätt så att de samverkar mer till gagn för seniorers kroppsliga och mentala integritet. Bland andra Region Gotland har genom sin insats mot våld – FREDA – visat att det är möjligt.

SPF Seniorerna kräver av kommunerna, landstingen och regionerna

- Anställda i hemtjänst, vård och omsorg ska ha de resurser som krävs för att ha möjlighet att identifiera riskfaktorer, upptäcka signaler om våld i tid och för att våga se, fråga och agera.
- Båda akuta insatser och långsiktigt stöd bör skraddarsys utifrån den enskildes behov, situation och förmåga. Det förutsätter god samverkan mellan olika professioner.
- Personal och andra som utövar våld bör erbjudas det stöd och den hjälp som de kan behöva för att ändra sitt beteende.
- Information ska erbjudas seniorer om vart man vänder sig vid våld i nära relationer.